

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a patra)

21 decembrie 2016*

„Trimitere preliminară — Libertatea de stabilire — Legislație fiscală în materia subcapitalizării filialelor — Incluziune în beneficiul impozabil al unei societăți împrumutătoare a dobânzilor la împrumuturi plătite de o filială împrumutată nerezidentă — Scutirea dobânzilor plătite de o filială împrumutătoare rezidentă — Repartizare echitabilă a competenței de impozitare între statele membre — Necesitatea de a preveni riscul de evaziune fiscală”

În cauza C-593/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Vestre Landsret (Curtea de Apel din regiunea Vest, Danemarca), prin decizia din 16 decembrie 2014, primită de Curte la 19 decembrie 2014, în procedura

Masco Denmark ApS,

Damixa ApS

împotriva

Skatteministeriet,

CURTEA (Camera a patra),

compusă din domnul T. von Danwitz, președinte de cameră, domnii E. Juhász, C. Vajda (raportor), doamna K. Jürimäe și domnul C. Lycourgos, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul V. Tourrès, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 3 martie 2016,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru Masco Denmark ApS și Damixa ApS, de J. Krogsøe, avocat;
- pentru guvernul danez, de C. Thorning, în calitate de agent, asistat de S. Horsbøl Jensen, avocat;
- pentru Comisia Europeană, de M. Clausen și de W. Roels, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 12 mai 2016,

* * Limba de procedură: daneza.

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 49 TFUE și 54 TFUE.
- 2 Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între Masco Denmark ApS și Damixa ApS, pe de o parte, și Skatteministeriet (Ministerul de Finanțe, Danemarca), pe de altă parte, cu privire la decizia autorității fiscale naționale de a include, în beneficiul impozabil al unei societăți-mamă împrumutătoare cu sediul în Danemarca, dobânzile plătite de o filială împrumutată cu sediul în Germania, care nu pot fi deduse din beneficiul impozabil al acestei filiale potrivit legislației germane referitoare la subcapitalizare.

Cadrul juridic

Dreptul danez

- 3 Dobânzile percepute de o întreprindere daneză trebuie, în principiu, să fie raportate la beneficiul său impozabil, în temeiul articolului 4 litera e) din lov om Indkomst- og Formueskat til Staten (Legea privind impozitul pe venitul perceput de stat).
- 4 În temeiul articolului 6 litera e) din legea menționată, societățile daneze beneficiază de un drept general de deducere a cheltuielilor cu dobânzile.
- 5 Dreptul societăților de a deduce cheltuielile cu dobânzile este totuși limitat în cazul subcapitalizării, în conformitate cu textul articolului 11 din lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v. (Legea privind impozitul pe profit, denumită în continuare „SEL”). Alineatul 1 al acestui articol 11, în versiunea sa aplicabilă exercițiilor în discuție în litigiul principal, prevedea:

„Dacă o societate sau un grup:

- 1) intră sub incidența articolului 1 alineatul 1 punctele 1-2a, 2d-2g și 3a-5b [cu alte cuvinte, este rezident fiscal în Danemarca];
- 2) are o datorie față de o persoană juridică menționată la articolul 2 primul paragraf din [lov om påligningen af indkomstskat til staten ou ligningsloven (Legea privind baza de impozitare)] [cu alte cuvinte, o datorie față de asociații sau societățile aceluiași grup, denumită în continuare «datorie controlată»]
- 3) și, la sfârșitul unui an fiscal, raportul dintre împrumuturile și datoriile societății menționate sau ale grupului (datoriile) și capitalul propriu al societății sau al grupului depășește rata de 4:1,

dobânzile și pierderile din diferențe de schimb valutar pentru partea excedentară a datoriei controlate nu sunt deductibile. [...] Împrumuturile contractate de la terți care sunt garantate, direct sau indirect, de asociații care dețin controlul sau de societățile aceluiași grup sunt considerate datorii controlate. Excluderea deducerii nu se va aplica în cazul în care societatea sau grupul demonstrează că pot fi obținute condiții financiare echivalente între părți independente. Dreptul de deducere nu este exclus decât dacă cuantumul datoriei controlate depășește 10 milioane [de coroane daneze (DKK) (aproximativ 1 344 528 de euro)]. Deducerea va fi refuzată doar pentru cota-parte din datoria controlată care ar putea fi recalificată drept capital propriu, astfel încât raportul dintre cuantumul datoriilor și capitalul propriu să fie de 4:1 la sfârșitul exercițiului fiscal.”

- 6 Normele privind subcapitalizarea au fost instituite inițial prin Legea nr. 432 din 26 iunie 1998 și nu erau aplicabile doar în cazul în care creditorul nu avea reședința fiscală în Danemarca. Legea nr. 221 din 31 martie 2004 (denumită în continuare „Legea privind modificarea SEL”) a modificat totuși dispozițiile articolului 11 din SEL astfel încât această reglementare este în prezent aplicabilă și atunci când atât debitorul, cât și creditorul au reședința fiscală în Danemarca.
- 7 Cu această ocazie, a fost introdus articolul 11 alineatul 6 din SEL. Această dispoziție este redactată după cum urmează:

„Dobânzile și câștigurile nu vor fi luate în considerare la calcularea venitului impozabil al contribuabilului [societăți contribuabile și sedii permanente contribuabile ale societăților străine] în cazul în care debitorul nu are dreptul de a deduce sumele corespunzătoare potrivit alineatului 1 [...]”
- 8 Din lucrările pregătitoare ale Legii privind modificarea SEL rezultă că, „[u]rmare a faptului că dreptul de deducere al societăților daneze este în prezent afectat de limitări, se propune în schimb ca societățile care au reședința fiscală în Danemarca să nu fie impozitate asupra dobânzilor primite de la debitori care, în temeiul noilor norme, nu pot să le deducă, în același fel în care Danemarca nu impozitează societăți cu sediul în alte state membre pentru astfel de dobânzi.”

Dreptul german

- 9 Legislația germană privind subcapitalizarea aplicabilă exercițiilor fiscale 2005 și 2006 figura la articolul 8a din Körperschaftsteuergesetz (Legea privind impozitul pe profit). În temeiul acestei dispoziții, o societate este considerată subcapitalizată în cazul în care quantumul capitalului împrumutat depășește cu mai mult de o dată și jumătate quantumul capitalului propriu al acesteia. Într-o astfel de situație, dreptul de deducere a cheltuielilor cu dobânzile asupra împrumuturilor este suprimat, cu excepția cazului în care societatea probează că împrumuturile puteau fi obținute de la terți în condiții echivalente.

Litigiul principal și întrebarea preliminară

- 10 Damixa este o întreprindere daneză specializată în producerea și în vânzarea de robinete. În cursul exercițiilor fiscale 2005 și 2006, când aceasta era o filială a Masco Denmark, Damixa era prezentă pe piața germană prin intermediul filialei sale germane, Damixa Armaturen, deținută în proporție de 100 %.
- 11 După ce a avut mai multe exerciții foarte deficitare, Damixa Armaturen a întâmpinat dificultăți financiare în 2005 și în 2006. La 31 decembrie 2005, deficitul său cumulat se ridica la 28 de milioane de euro, generând, din acest motiv, capitaluri proprii negative de 22,8 milioane euro. La 31 decembrie 2006, întrucât deficitul cumulat al acestei filiale se ridica la 30,9 de milioane de euro, ea înregistra capitaluri proprii negative de 25,8 milioane euro.
- 12 Deficitele Damixa Armaturen au fost finanțate în principal prin împrumuturi acordate de Damixa. Datoria Damixa Armaturen față de Damixa era, la sfârșitul exercițiilor fiscale 2005 și 2006, în quantum de 24,8 milioane de euro și, respectiv, de 27,7 milioane de euro.
- 13 Împrumuturile au fost acordate de Damixa la rata de bază majorată cu 0,5 % puncte. Prin urmare, dobânzile s-au ridicat, pentru fiecare exercițiu fiscal în cauză, la 3 935 980 DKK (aproximativ 529 203 euro) și la 5 648 765 DKK (aproximativ 759 492 de euro).

- 14 Damixa Armaturen nu a efectuat deducerea acestor cheltuieli cu dobânzile din rezultatele sale fiscale în Germania, pentru motivul că acestea constituiau beneficii distribuite nedeductibile în temeiul reglementării germane care limitează dreptul de deducere în cazul subcapitalizării.
- 15 În declarația sa fiscală, Damixa nu a declarat aceste produse, și anume veniturile rezultate din dobânzi, în rezultatele sale impozabile, fiind de părere că normele daneze privind impozitarea dobânzilor percepute erau contrare dreptului Uniunii.
- 16 Prin decizia din 1 aprilie 2008, autoritatea fiscală daneză a considerat că dobânzile percepute asupra împrumuturilor acordate de Damixa în favoarea Damixa Armaturen în 2005 și în 2006 trebuiau să fie integrate în beneficiile impozabile ale Damixa.
- 17 Reclamația formulată împotriva acestei decizii în fața Landskatteretten (Comisia fiscală națională, Danemarca) a fost respinsă prin decizia din 16 decembrie 2011.
- 18 La 15 martie 2012, Masco Denmark și Damixa au formulat o acțiune împotriva acestei decizii de respingere în fața Retten i Odense (Tribunalul din Odense, Danemarca), apoi au declarat apel împotriva hotărârii de respingere pronunțate de această instanță în fața Vestre Landsret (Curtea de Apel din regiunea Vest, Danemarca).
- 19 În fața instanței de trimitere, Masco Denmark și Damixa au arătat că normele daneze în discuție erau contrare articolului 49 TFUE coroborat cu articolul 54 TFUE, întrucât nu erau conforme cu libertatea de stabilire, și că această neconformitate nu era justificată. În această privință, ele au arătat că scutirea prevăzută la articolul 11 alineatul 6 din SEL se aplică doar dacă filiala împrumutată are reședința în Danemarca.
- 20 Acest punct de vedere este contestat de Ministerul de Finanțe, care susține că reglementarea în discuție în litigiul principal este conformă cu dispozițiile dreptului Uniunii. Potrivit acestuia, faptul că Damixa Armaturen nu a putut deduce din rezultatul său fiscal dobânzile pe care le-a plătit a fost determinat de aplicarea normelor fiscale germane. Ministerul de Finanțe consideră de asemenea că dezavantajul fiscal în discuție în cauza principală rezultă din exercitarea simultană de către Regatul Danemarcei și de către Republica Federală Germania a puterii lor de impozitare.
- 21 În aceste condiții, Vestre Landsret (Curtea de Apel din regiunea Vest) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarea întrebare preliminară:

„Articolul 43 CE coroborat cu articolul 48 CE (în prezent articolul 49 TFUE și, respectiv, articolul 54 TFUE) se opune ca un stat membru să nu acorde unei societăți rezidente o scutire de impozit pentru veniturile din dobânzi în cazul în care o societate afiliată din cadrul aceleiași grup rezidentă în alt stat membru nu a putut deduce cheltuielile corespunzătoare reprezentând dobânzi ca urmare a unei reglementări (precum în prezenta cauză) din acel stat membru privind limitarea deducerilor pentru dobânzi în cazul subcapitalizării, în condițiile în care primul stat membru acordă unei societăți rezidente o scutire de impozit pentru venituri din dobânzi provenite de la o altă societate rezidentă care face parte din același grup și care nu are un drept de deducere fiscală pentru cheltuielile corespunzătoare reprezentând dobânzi ca urmare a reglementării naționale (precum în prezenta cauză) privind limitarea deducerilor pentru dobânzi în cazul subcapitalizării?”

Cu privire la întrebarea preliminară

- 22 Prin intermediul întrebării sale, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 49 TFUE coroborat cu articolul 54 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care acordă unei societăți rezidente o scutire fiscală pentru dobânzile plătite de o filială rezidentă, în măsura în care aceasta din urmă nu a putut

deduce cheltuielile corespunzătoare ca urmare a normelor de limitare a dreptului de deducere a dobânzilor plătite în cazul subcapitalizării, dar exclude o astfel de scutire atunci când filiala este rezidentă în alt stat membru.

- 23 Trebuie amintit că libertatea de stabilire pe care articolul 49 TFUE o conferă resortisanților Uniunii include, potrivit articolului 54 TFUE, pentru societățile constituite în conformitate cu legislația unui stat membru și având sediul social, administrația centrală sau locul principal de desfășurare a activității în cadrul Uniunii, dreptul de a-și exercita activitatea în alt stat membru prin intermediul unei filiale, al unei sucursale sau al unei agenții (a se vedea în acest sens Hotărârea din 21 februarie 2013, A, C-123/11, EU:C:2013:84, punctul 30 și jurisprudența citată).
- 24 Chiar dacă dispozițiile Tratatului FUE referitoare la libertatea de stabilire urmăresc să asigure beneficiul tratamentului național în statul membru gazdă, acestea interzic în egală măsură ca statul membru de origine să împiedice stabilirea într-un alt stat membru a unei societăți constituite conform legislației sale, în special prin intermediul unei filiale (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2015, Timac Agro Deutschland, C-388/14, EU:C:2015:829, punctul 21 și jurisprudența citată).
- 25 Libertatea de stabilire este încălcată dacă, potrivit regimului fiscal al unui stat membru, o societate rezidentă care deține o filială în alt stat membru suferă o diferență de tratament fiscal dezavantajoasă în raport cu o societate rezidentă care deține o filială în primul stat membru (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2015, Timac Agro Deutschland, C-388/14, EU:C:2015:829, punctul 22 și jurisprudența citată).
- 26 În speță, trebuie să se constate că o scutire fiscală precum cea în discuție în litigiul principal, acordată de legislația națională unei societăți rezidente pentru dobânzile plătite de o filială rezidentă, în măsura în care aceasta nu a putut deduce cheltuielile corespunzătoare ca urmare a normelor naționale de limitare a dreptului de deducere a dobânzilor plătite în cazul subcapitalizării, constituie un avantaj fiscal.
- 27 Excluderea unui astfel de avantaj pentru o societate-mamă rezidentă în legătură cu dobânzile plătite acesteia de o filială rezidentă în alt stat membru, în măsura în care aceste dobânzi nu pot fi deduse din beneficiul impozabil al acestei filiale potrivit legislației respectivului stat membru referitoare la subcapitalizare, este de natură să facă mai puțin atractivă exercitarea libertății de stabilire de către societatea-mamă, descurajând-o să creeze filiale în alte state membre.
- 28 O astfel de diferență de tratament, care, în cauza principală, rezultă doar din normele daneze, nu poate fi admisă decât dacă privește situații care nu sunt comparabile în mod obiectiv sau dacă este justificată de un motiv imperativ de interes general (Hotărârea din 6 octombrie 2015, Finanzamt Linz, C-66/14, EU:C:2015:661, punctul 30 și jurisprudența citată).
- 29 Se impune, în primul rând, să se stabilească dacă situațiile în cauză sunt comparabile în mod obiectiv. În acest scop, trebuie amintit că analiza caracterului comparabil al unei situații transfrontaliere cu o situație internă trebuie să fie realizată ținând cont de obiectivul urmărit de dispozițiile naționale în cauză (Hotărârea din 6 octombrie 2015, Finanzamt Linz, C-66/14, EU:C:2015:661, punctul 31 și jurisprudența citată).
- 30 Rezultă din lucrările pregătitoare ale Legii privind modificarea SEL, expuse la punctul 8 din prezenta hotărâre, că scutirea fiscală în discuție în litigiul principal a fost introdusă pentru a evita ca societăți-mamă rezidente în Danemarca să fie impozitate asupra dobânzilor percepute de la filialele lor pentru împrumuturi acordate acestora din urmă, atunci când filialele lor nu pot deduce, în tot sau în parte, cheltuielile corespunzătoare acestor dobânzi ca urmare a normelor de limitare a dreptului de deducere a dobânzilor plătite în cazul subcapitalizării.

- 31 În consecință, trebuie să se constate că situația, pe de o parte, a unei societăți-mamă rezidente care a acordat un împrumut unei filiale rezidente supuse unor norme referitoare la subcapitalizare și, pe de altă parte, a unei societăți-mamă rezidente care a acordat un împrumut unei filiale nerezidente supuse unor astfel de norme în statul membru în care are reședința sa fiscală sunt, în raport cu obiectivul menționat, comparabile în mod obiectiv. Astfel, în aceste două situații, veniturile din dobânzile percepute de societatea-mamă sunt susceptibile să facă obiectul unei duble impozitări economice sau a unei impozitări în lanț, ceea ce reglementarea în cauză în litigiul principal urmărește să evite.
- 32 În al doilea rând, trebuie să se examineze dacă o astfel de diferență de tratament este justificată de un motiv imperativ de interes general.
- 33 Pentru a fi justificată astfel, o asemenea diferență trebuie să fie adecvată pentru a garanta îndeplinirea obiectivului invocat și nu trebuie să depășească ceea ce este necesar pentru atingerea acestuia (Hotărârea din 25 februarie 2010, X Holding, C-337/08, EU:C:2010:89, punctul 26 și jurisprudența citată).
- 34 Regatul Danemarcei susține că diferența de tratament în discuție în litigiul principal este justificată atât de necesitatea de a asigura o repartizare echilibrată a competenței de impozitare între statele membre, cât și de prevenirea evaziunii fiscale.
- 35 În ceea ce privește necesitatea de a garanta o repartizare echilibrată a competenței de impozitare între statele membre, aceasta poate fi de natură să justifice o diferență de tratament atunci când regimul examinat urmărește prevenirea unor comportamente care pot să compromită dreptul unui stat membru de a-și exercita competența fiscală în legătură cu activitățile realizate pe teritoriul său (Hotărârea din 21 februarie 2013, A, C-123/11, EU:C:2013:84, punctul 41 și jurisprudența citată).
- 36 Astfel, menținerea repartizării competenței de impozitare între statele membre ar putea să facă necesară aplicarea, în privința activităților economice ale societăților stabilite în unul dintre aceste state, doar a normelor fiscale ale acestuia atât în ceea ce privește profitul, cât și pierderile (Hotărârea din 21 februarie 2013, A, C-123/11, EU:C:2013:84, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 37 Astfel, a conferi societăților un drept de opțiune în ceea ce privește luarea în calcul a pierderilor lor în statul membru de stabilire sau într-un alt stat membru ar afecta în mod semnificativ repartizarea echilibrată a competenței de impozitare între statele membre, întrucât bazele de impozitare în aceste două state ar fi modificate până la concurența pierderilor transferate (Hotărârea din 21 februarie 2013, A, C-123/11, EU:C:2013:84, punctul 43).
- 38 În cazul de față, trebuie să se constate că o reglementare a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care limitează scutirea în discuție în litigiul principal doar la dobânzile plătite de o filială rezidentă, este adecvată pentru menținerea unei repartizări echilibrate a competenței de impozitare între statele membre în cauză. Astfel, conferind unei societăți rezidente care a acordat un împrumut unei filiale rezidente în alt stat membru o scutire fiscală pentru integralitatea dobânzilor plătite de filiala sa, care nu au putut fi deduse de această filială ca urmare a normelor referitoare la subcapitalizare ale acestui alt stat membru, statul membru de reședință al societății-mamă ar renunța, din cauza alegerii efectuate de societățile care au raporturi de interdependență, la dreptul său de a impozita dobânzile încasate de aceasta în funcție de normele referitoare la subcapitalizare adoptate de statul membru de reședință al filialelor, ceea ce reglementarea națională în discuție în litigiul principal urmărește să evite.
- 39 Cu toate acestea, o legislație precum cea în discuție în litigiul principal depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivului menționat.

- 40 Desigur, libertatea de stabilire nu poate fi înțeleasă în sensul că un stat membru este obligat să își adapteze normele fiscale în funcție de cele ale unui alt stat membru în scopul de a garanta în toate situațiile o impozitare care șterge orice neconcordanță rezultată din reglementările fiscale naționale, dat fiind că deciziile luate de o societate în ceea ce privește înființarea de structuri comerciale în străinătate pot, după caz, să fie mai mult sau mai puțin avantajoase pentru o astfel de societate (Hotărârea din 23 octombrie 2008, *Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt*, C-157/07, EU:C:2008:588, punctul 50 și jurisprudența citată).
- 41 Astfel, într-un context precum cel din cauza principală, articolul 49 TFUE coroborat cu articolul 54 TFUE nu poate avea ca efect să impună statului membru de reședință al unei societăți-mamă, care a acordat un împrumut unei filiale rezidente în alt stat membru, să instituie mai mult decât o scutire în favoarea acestei societăți-mamă a cuantumului cheltuielilor cu dobânzile care nu ar putea fi dedus de filială dacă ar fi aplicate normele primului stat membru referitoare la subcapitalizare. Aceste articole nu pot, așadar, să aibă ca efect să impună statului membru de reședință al respectivei societăți-mamă să procedeze la o scutire în favoarea acesteia din urmă a unui quantum mai ridicat care își are originea în sistemul fiscal al unui alt stat membru, cu riscul, pentru primul stat membru, de a-și restrânge autonomia fiscală prin exercitarea competenței fiscale a celui alt stat membru (a se vedea prin analogie Hotărârea din 30 iunie 2011, *Meilicke și alții*, C-262/09, EU:C:2011:438, punctul 33, precum și jurisprudența citată).
- 42 Cu toate acestea, trebuie să se sublinieze că, atunci când un stat membru deține un sistem de prevenire sau de atenuare a impozitării în lanț sau a dublei impozitări economice în cazul unor dividende plătite unor rezidenți de societăți rezidente, acesta trebuie să acorde un tratament echivalent dividendelor plătite unor rezidenți de societăți nerezidente (Hotărârea din 30 iunie 2011, *Meilicke și alții*, C-262/09, EU:C:2011:438, punctul 29, precum și jurisprudența citată).
- 43 Astfel, într-un context precum cel din cauza principală, care privește o societate-mamă a unui stat membru a cărei filială este rezidentă într-un alt stat membru care aplică norme mai stricte referitoare la subcapitalizare, acordarea de către statul membru de reședință al societății-mamă, în favoarea acestei societăți, a unei scutiri fiscale pentru dobânzile plătite de această filială în limita cuantumului pe care această filială nu ar fi putut să îl deducă în temeiul normelor referitoare la subcapitalizare ale acestui din urmă stat membru nu ar pune în discuție repartizarea echilibrată a competenței de impozitare și ar constitui o măsură mai puțin restrictivă pentru libertatea de stabilire decât cea prevăzută de reglementarea în cauză în litigiul principal (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 decembrie 2006, *Test Claimants in the FII Group Litigation*, C-446/04, EU:C:2006:774, punctul 52, precum și Hotărârea din 30 iunie 2011, *Meilicke și alții*, C-262/09, EU:C:2011:438, punctul 32).
- 44 În ceea ce privește obiectivul de prevenire a evaziunii fiscale, trebuie să se arate că, pentru ca un argument întemeiat pe această justificare să poată fi primit, scopul specific al acestei măsuri trebuie să fie cel de a împiedica montaje pur artificiale, fără legătură cu realitatea economică, și destinate să eludeze impozitul datorat în mod normal pentru beneficiile generate de activități pe teritoriul național (a se vedea în acest sens Hotărârea din 17 decembrie 2015, *Timac Agro Deutschland*, C-388/14, EU:C:2015:829, punctul 42 și jurisprudența citată).
- 45 În această privință, trebuie să se constate că legislația în discuție în litigiul principal nu are ca obiect specific privarea de beneficiul unui avantaj fiscal a montajelor pur artificiale al căror scop ar fi eludarea legislației fiscale daneze, ci exclude din sfera beneficiarilor săi, în mod general, orice societate rezidentă care a acordat, pentru orice motiv, un împrumut unei filiale subcapitalizate rezidente într-un alt stat membru (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 decembrie 2002, *Lankhorst-Hohorst*, C-324/00, EU:C:2002:749, punctul 37 și jurisprudența citată).

- 46 Pe de altă parte, pare să rezulte din dosarul de care dispune Curtea că împrumuturile acordate de Damixa aveau ca obiectiv să finanțeze în esență pierderile înregistrate de Damixa Armaturen, care cunoștea mari dificultăți financiare în perioada în discuție, și nu prezenta, așadar, *a priori* caracterul unui montaj pur artificial realizat în scopuri exclusiv fiscale.
- 47 În aceste condiții, trebuie să se răspundă la întrebarea adresată de instanța de trimitere că articolul 49 TFUE coroborat cu articolul 54 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care acordă unei societăți rezidente o scutire fiscală pentru dobânzile plătite de o filială rezidentă, în măsura în care aceasta din urmă nu a putut deduce cheltuielile corespunzătoare ca urmare a normelor de limitare a dreptului de deducere a dobânzilor plătite în cazul subcapitalizării, dar exclude scutirea care ar rezulta din aplicarea propriei legislații privind subcapitalizarea atunci când filiala este rezidentă în alt stat membru.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 48 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a patra) declară:

Articolul 49 TFUE coroborat cu articolul 54 TFUE trebuie interpretat în sensul că se opune unei legislații a unui stat membru precum cea în discuție în litigiul principal, care acordă unei societăți rezidente o scutire fiscală pentru dobânzile plătite de o filială rezidentă, în măsura în care aceasta din urmă nu a putut deduce cheltuielile corespunzătoare ca urmare a normelor de limitare a dreptului de deducere a dobânzilor plătite în cazul subcapitalizării, dar exclude scutirea care ar rezulta din aplicarea propriei legislații privind subcapitalizarea atunci când filiala este rezidentă în alt stat membru.

Semnături